

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Bwrdd Iechyd Prifysgol
Aneurin Bevan
University Health Board

Cymraeg

ADRODDIAD BLYNYDDOL SAFONAU'R GYMRAEG 2022/23

RHAGAIR

Rwy'n ddiolchgar am y cyfle i gefnogi cyhoeddi Adroddiad Blynyddol Bwrdd Iechyd Aneurin Bevan ar Safonau'r Gymraeg ar gyfer 2022-23. Mae'r adroddiad yma'n dangos ein ymrwymiad parhaus i ddatblygu'r ddarpariaeth Gymraeg ar gyfer ein cymunedau

Rydym yn gweithio'n galed fel Bwrdd Iechyd i sicrhau fod y Gymraeg yn cael ei hymgorffori ym mhob agwedd ar ein gwaith. Rydym yn cydnabod fod gan bob siaradwr Cymraeg hawl i dderbyn gofal iechyd yn eu mamiaith yn y cymunedau yr ydym yn eu gwasanaethau, ac felly mae gennym ddyletswydd i sicrhau fod hyn ar gael iddynt.

Gobeithiaf y byddwch yn mwynhau darllen am y gwaith yr ydym wedi'i wneud yn ogystal â'n gweledigaeth ar gyfer darpariaeth yn y dyfodol.

Diolch

NICOLA PRYGODZICZ
PRIF WEITHREDWR

RHAGAIR

Pleser o'r mwyaf yw cyflwyno adroddiad Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan ar y Gymraeg ar gyfer 2022-2023.

Bydd yr adroddiad hwn yn dangos ein hymrwymiad, fel Bwrdd Iechyd, i ddatblygu a gwella'r gallu i ddarparu ein gwasanaethau drwy gyfrwng y Gymraeg er budd ein poblogaeth sy'n siaradwyr Cymraeg.

Rydym yn parhau i weithio gyda'n staff a'n partneriaid o fewn ein cymuned i wella'r cynnig a gweithio at sicrhau fod gwasanaethau cyfrwng Cymraeg ar gael i bawb pan fyddant mewn angen.

Mae'r cynllun Mwy na Geiriau, a lansiwyd yn 2022, wedi rhoi'r cyfle i ni adfywio ein gwaith yn y maes yma. Mae'r adroddiad hwn yn amlinellu man cychwyn y gwaith ac edrychaf ymlaen i rannu'r datblygiad parhaus y byddwn yn ei wneud yn y maes yma mewn adroddiadau yn y dyfodol.

Hoffwn ddiolch i'n holl staff, ein partneriaid ac aelodau ein cymunedau am eu brwdfrydedd a'u cefnogaeth barhaus yn y maes yma.

SARAH SIMMONDS,
CYFARWYDDWR Y GWEITHLU A DATBLYGIAD
SEFYDLIADOL

CYFLWYNIAD	5
RHEOLI, GWEINYDDU A CHYDYMFFURFIO SAFONAU'R GYMRAEG	6
CRYNODEB FLYNYDDOL	8
GWASANAETHAU DWYIEITHOG AR-LEIN	9
DIGWYDDIADAU YMGYSYLLTU	11
GOFAL SYLFAENOL A PHROFIAD CLEIFION	12
ARFER GORAU A RECRIWTIO	13
GWEITHIO GYDA GYRFA CYMRU, YSGOLION A CHOLEGAU	14
PROSIECT CYMRAEG I BLANT	16
DATA DANGOSYDD PERFFORMIAD	17
Y CYNNIG HYFFORDDIANT AR Y GYMRAEG	21
CWYNION	22
GWOBRAU CYDNABYDDIAETH STAFF A PROSIECT FFILM IRIS	23
CASGLIAD A GWELEDIGAETH AR GYFER 2023 – 2024	24

CYFLWYNIAD

Mae'r adroddiad hwn yn rhoi sylw i ddyletswydd statudol Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan (BIPAB) i roi cyfrif blynyddol i Gomisiynydd y Gymraeg ar ei gydymffurfiaeth â Safonau'r Gymraeg o dan Fesur y Gymraeg (Cymru) 2011. Paratowyd yr adroddiad yn unol â Safon y Gymraeg 120

Mae'r adroddiad hwn yn nodi sut mae BIPAB wedi cydymffurfio â gofynion Safonau'r Gymraeg o'r 1af o Ebrill 2022 - Mawrth 2023.

Caiff ein targedau o ran y Gymraeg eu monitro o fewn ein Cynllun Tymor Canolig Integredig (IMTP) ac, yn ogystal, cânt eu hadrodd i Lywodraeth Cymru.

Rydym, fel Bwrdd Iechyd, wedi mabwysiadu dull sy'n canolbwyntio ar fynd yn ôl at y pethau sylfaenol ac ailddatgan ein anghenion a'r hyn yr ydym angen ei gyflawni o ran y Gymraeg.

Mae ein cynnydd cynyddol o ran archwilio a mapio sgiliau ieithyddol ein staff wedi sicrhau fod gennym ddealltwriaeth o ble mae'r sgiliau Cymraeg o fewn ein gwasanaethau a ble mae angen i ni recriwtio siaradwyr Cymraeg newydd neu ddatblygu sgiliau'r rheiny sydd mewn swyddi'n barod. Mae hyn yn fodd o sicrhau fod ein hymgyrchoedd recriwtio yn sicrhau fod egwyddor y 'Cynnig Gweithredol' yn cael ei ymgorffori ar draws ein gwasanaethau.

Rydym yn parhau i archwilio ein systemau a'n prosesau ac yn ceisio dod o hyd i anghysondebau wrth iddynt gael eu cyflawni.

Yn unol â'r hyn sy'n ofynnol, mae'r Bwrdd Iechyd hefyd yn cynnwys gwybodaeth benodol ar nifer o feysydd allweddol o fewn ei adroddiad blynyddol. Mae'r data hwn yn cynnwys:

- Lefel cymhwysedd ein staff presennol o ran y Gymraeg
- Yr hyfforddiant yr ydym yn ei gynnig drwy gyfrwng y Gymraeg
- Nifer y cwynion yr ydym wedi'u derbyn
- Lefel y Gymraeg sydd ei hangen ar gyfer pob swydd wag a swydd newydd a hysbysebair yn ystod y cyfnod dan sylw.

Rydym yn parhau i weithio'n agos gyda phartneriaid o fewn ein lleoliadau Gofal Sylfaenol er mwyn sicrhau eu bod hwythau hefyd yn gallu darparu gwasanaethau yn y Gymraeg.

Mae'r adroddiad hwn yn adeiladu ar adroddiadau blynyddol blaenorol y Bwrdd Iechyd, ac mae'n adlewyrchu'r gwelliannau a'r cynnydd sydd wedi eu gwneud yn ystod y cyfnod adrodd hwn.

RHEOLI, GWEINYDDU A CHYDYMFFURFIO Â SAFONAU'R GYMRAEG

Atebolrwydd, Llywodraethu a Sicrwydd

Cyfarwyddwr Gweithredol Y Gweithlu a Datblygiad Sefydliadol sy'n gyfrifol am bortffolio'r Gymraeg o fewn y Bwrdd Iechyd. Yn y pen draw, y Bwrdd Iechyd sydd â chyfrifoldeb dros gyflwyno'r 121 safon yn unol â'r hyn a amlinellir yn ein hysbysiad cydymffurfiaeth. Fodd bynnag rydym yn sylweddoli mai dim ond drwy weithio gyda'n staff a'n partneriaid y gellir cyflawni hyn, ac mae gan bob aelod o staff rôl i'w chwarae o ran sicrhau fod y safonau'n cael eu cyflwyno'n llwyddiannus

Uned y Gymraeg (WLU)

Mae'r WLU yn cynnwys staff sy'n gweithio ar lefel strategol, rheolaethol ac ymarferol ym meysydd polisi iaith, hyfforddiant a datblygu. Mae'r WLU yn eistedd o fewn y Gyfarwyddiaeth Gweithlu a Datblygiad Sefydliadol ac maent yn ceisio sicrhau fod unrhyw broblemau a all godi'n cael eu datrys yn gynnar. Mae'r Uned yn cefnogi staff i ddarparu gwasanaethau yn unol â'r dyletswyddau sydd wedi eu gosod ar y Bwrdd Iechyd. Rôl yr WLU yw rhoi arweiniad, cyngor, canllawiau a chefnogaeth i'r sefydliad ar faterion sy'n ymwneud â'r Gymraeg.

Mae'r WLU yn rhoi diweddariadau rheolaidd ar gynnydd, problemau ac arfer da i Grŵp Strategol y Gymraeg. Y grŵp yma sy'n cymeradwyo cynllun gwaith yr uned.

Grŵp Strategol y Gymraeg (WLSG)

Diben yr WLSG yw rhoi cyngor a sicrwydd i'r Bwrdd o ran cyflawni ei swyddogaethau a diwallu ei gyfrifoldebau o ran darparu gwasanaethau Cymraeg i gleifion a defnyddwyr gwasanaeth.

Mae'r grŵp yn adrodd drwy Bwyllgor Pobl a Diwylliant y Bwrdd Iechyd. Mae gan y Pwyllgor rôl allweddol i'w chwarae o ran deddfwriaeth sy'n gysylltiedig â'r gweithlu a'r fframweithiau deddfwriaethol a ddarperir gan y Ddeddf Cydraddoldeb 2010 a Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011. Mae'r Pwyllgor yn rhoi sicrwydd a chynghor i'r Bwrdd Iechyd ar briodoldeb trefniadau cynllunio'r gweithlu, datblygu'r gweithlu ac ymgysylltu yn unol â Chynllun Tymor Canolig Integredig y Bwrdd Iechyd, y Rhaglen Dyfodol Clinigol a threfniadau i gyflawni amcanion strategol y Gymraeg ar draws y sefydliad.

Yn ogystal â'r sicrwydd a roddir i'r Pwyllgor Pobl a Diwylliant, mae'r WLSG yn cyflwyno Adroddiad Monitro Blynyddol i'r Tîm Gweithredol. Mae'r adroddiad hwn yn rhoi sicrwydd fod y Grŵp wedi glynu at ei gylch gorchwyl a'i brif ddyletswyddau.

Cadeirir yr WLSG gan Gyfarwyddwr Gweithredol y Gweithlu a Datblygiad Sefydliadol ac mae'n cwrdd bob chwarter. Mae aelodaeth y grŵp wedi'i gynllunio er mwyn sicrhau fod y wybodaeth a drafodir yn y Grŵp Strategol yn cael ei rhannu ar draws y Bwrdd Iechyd. Mae ei aelodaeth hefyd wedi cael ei gynllunio er mwyn sicrhau fod Cyfarwyddiaethau ac Adrannau'r Bwrdd Iechyd yn cael cyfle i godi pryderon neu broblemau y maent yn eu wynebu o ran darparu gwasanaethau Cymraeg.

Caiff y cyfarfod ei weinyddu gan y Gyfarwyddiaeth Gweithlu a Datblygiad Sefydliadol drwy'r WLU.

Mae Safonau'r Gymraeg yn eitem safonol ar agenda'r WLSG. Caiff cynllun gweithredu cynhwysfawr ei fonitro gan y WLSG a chaiff unrhyw fylchau o ran capasiti neu broblemau eu huwchgyfeirio i'r Pwyllgor Pobl a Diwylliant a'r Tîm Gweithredol.

Cofrestr Risgiau Corfforaethol

Mae'r Bwrdd Iechyd yn ystyried rheoli risg mewn modd gweithredol ac integredig yn elfen allweddol o bob agwedd o'n swyddogaethau a'n cyfrifoldebau. Mae risgiau sy'n ymwneud â'r Gymraeg, yn cael eu cofnodi ar y Gofrestr Risgiau adran Gweithlu a Datblygiad sefydliadol.

Mae'r risgiau posib ar hyn o bryd yn cynnwys diwallu gofynion Safonau'r Gymraeg, cyflawni'r Strategaeth Sgiliau Dwyieithog a rhoi egwyddor y 'cynnig gweithredol' ar waith, sef darparu gwasanaeth yn y Gymraeg heb i rywun orfod gofyn amdano. Mae cofnodi'r Gymraeg fel risg yn sicrhau bod y camau gweithredu a'r mesurau rheoli'n cael eu hadrodd yn rheolaidd i Pwyllgor Pobl a Ddiwylliant

CRYNODEB FLYNYDDOL

Mae'r Safonau, sydd wedi eu cymhwyso i'r Bwrdd Iechyd o dan adran 44 Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011, wedi'u cynnwys yn yr Hysbysiad Cydymffurfio y gellir dod o hyd iddo ar ein gwefan.

Rydym yn parhau i fapio anghenion hyfforddi ein staff yn ogystal â'r cyfleoedd sydd ar gael iddynt. Rydym wedi cynllunio adnodd sgrinio sy'n galluogi staff i wneud asesiad gonest o'u sgiliau presennol, eu disgwyliad o ran y lefel yr hoffent ei gyrraedd, y dull o ddysgu y maent yn ei ffafrio yn ogystal â faint o amser y gallant ei roi i ddysgu. Mae'r wybodaeth hon yn ein galluogi i alinio'r dysgwr, i orau ein gallu, gyda'r dull o ddysgu sy'n fwyaf addas ar eu cyfer ac sy'n diwallu eu anghenion. Rydym yn parhau i weithio gyda darparwyr hyfforddiant amrywiol yn ogystal â chynllunio ein hyfforddiant mewnol ein hunain er mwyn sicrhau ein bod yn cynnig rhywbeth sy'n diwallu anghenion pawb.

Mae cwrs hanfodol wedi cael ei gyflwyno i bob aelod o staff ac mae'n ymwneud â'u hymwybyddiaeth o'r 'Cynnig Gweithredol' a phwysigrwydd darparu gwasanaethau i'n cleifion drwy gyfrwng y Gymraeg. Er ein bod wedi wynebu ambell i broblem yn y lle cyntaf, mae adborth sydd wedi ei dderbyn ar lafar ac yn ysgrifenedig yn awgrymu fod staff y Bwrdd Iechyd wedi croesawu'r cwrs.

Rydym wedi ehangu'r gwaith yr ydym yn ei wneud gyda'n darpar weithlu drwy ffurfioli ein gweithdai gyda myfyrwyr o bob oed – oedran cynradd, uwchradd a cholegau lleol.

Rydym wedi datblygu cyfres o adnoddau sy'n cyfuno cyngor cyffredinol ar yrfaeodd gyda phwysais ar bwysigrwydd y sgil y maent yn meddu arni fel siaradwyr Cymraeg.

Yn ogystal â gweithio gydag ysgolion, mae Uned y Gymraeg wedi cymryd rhan mewn sawl cynhadledd yn ystod y flwyddyn ddiwethaf er mwyn tynnu sylw at y cyfleoedd sydd ar gael i staff ddysgu Cymraeg yn ogystal â thynnu sylw at y cyfleoedd i gynyddu ein capasiti o ran darparu gwasanaethau drwy gyfrwng yr iaith. Mae'r cynadleddau hefyd wedi bod yn gyfle i bwysleisio'r rôl bwysig y mae staff AB yn ei chwarae o ran y Gymraeg, boed yn siaradwyr Cymraeg neu peidio.

Fel y soniwyd uchod, roedd y cynadleddau'n gyfle i'r WLU rwydweithio gydag adrannau eraill o fewn AB a thu hwnt. Un cysylltiad pwysig a wnaed oedd gydag ACT, y darparwr hyfforddiant y mae'r Bwrdd Iechyd eisoes yn gweithio'n agos â hwy. Drwy greu cysylltiad cryfach gydag ACT, y gobaith yw y byddwn yn ymgorffori'r Gymraeg ymhellach yn eu cynnig hyfforddiant a chynyddu'r sgôp o ran y staff yr ydym yn eu cyrraedd

GWASANAETHAU DWYIEITHOG AR-LEIN

Y Wefan Gorfforaethol

Mae'r wefan gorfforaethol, sy'n datblygu'n barhaus, yn un o'r platfformau gwybodaeth pwysicaf ar gyfer ein defnyddwyr gwasanaeth. Rydym, felly'n falch o adrodd fod cydymffurfiaeth, yn gyffredinol, yn uchel yn y maes yma.

Mae adnoddau cyfieithu ychwanegol yn parhau i gael eu defnyddio gan y tîm cyfathrebu er mwyn sicrhau eu bod yn diwallu'r galw cynyddol am gynnwys Cymraeg. Maent hefyd yn cael cefnogaeth bellach gan Uned y Gymraeg ac mae hon bellach yn broses sydd wedi'i hen sefydlu.

Mae'r defnydd o'r wefan gorfforaethol drwy gyfrwng y Gymraeg wedi aros yn gyson yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, ac mae defnyddwyr wedi ymweld â hi dros 2000 o weithiau yn ystod y cyfnod yma. Y tudalennau mwyaf poblogaidd eto y flwydd yn hon yw tudalennau Brechu Torfol Covid-19 a thudalennau rhai o safleoedd ein hysbytai.

2021/22

2,099 ymweliad â 'r wefan

2022/23

2,234 ymweliad â 'r wefan

<http://>

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi ymrwymo i barhau i dalu am danystrigriad i'r adnodd Hygyrchedd Gwefan, Recite Me, ar gyfer y gwefannau corfforaethol Cymraeg a Saesneg fel eu gilydd. Mae'r meddalwedd yma yn cydweddu â darllenwyr sgriniau, gall cyfieithu cynnwys y wefan i dros 100 o ieithoedd, ac mae'n cynnwys geiriadur. Mae wedi profi'n adnodd defnyddiol i ddysgwyr Cymraeg o bob gallu am eu bod yn gallu defnyddio'r swyddogaeth Cyfieithu a'r swyddogaeth Geiriadur Saesneg ar y wefan Gymraeg os nad ydynt yn gwbl hyderus o ran deall ei chynnwys.

Rydym wedi ymrwymo i wella ein cydymffurfiaeth yn y maes yma ac yn ymrwymo i sicrhau fod cynnwys y safle mor gyfredol â phosibl.

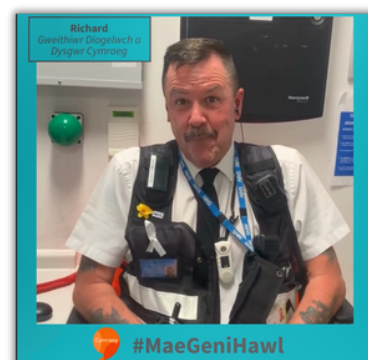
Recite me

PRESENOLDEB AR Y CYFRYNGAU CYMDEITHASOL

Unwaith eto, rydym yn falch o adrodd fod pob ased cyfathrebu a gynhyrchwyd gan y Tîm Cyfathrebu ac Ymgysylltu wedi parhau yn gwbl ddwyieithog trwy gydol y cyfnod hwn. Er bod nifer dilynwyd ein cyfrifon cyfryngau cymdeithasol Cymraeg a Saesneg yn wahanol iawn, mae nifer dilynwyd ein cyfrifon Cymraeg ar y cyfryngau cymdeithasol wedi tyfu'n raddol yn ystod y cyfnod yma.

Sianel	Cyfrwng	Nifer y dilynwyd 2021/22	Nifer y dilynwyd 2022/23
	Cymraeg	254	276
	Saesneg	106,807	108,112
	Cymraeg	210	237
	Saesneg	24,458	26,050
	Cymraeg	114	137
	Saesneg	12,575	12,946

Gan gefnogi ymgyrchoedd dwyieithog ar draws ein sianeli cyfryngau cymdeithasol Cymraeg a Saesneg fel eu gilydd, rydym wedi canolbwyntio ar ymgorffori amcanion y sefydliad yng nghynnwys ein ymgyrchoedd ymwybyddiaeth o'r Gymraeg, yn ogystal â glynu bob amser at y blaenoriaethau a nodir yn strategaeth cyfryngau cymdeithasol ein sefydliad. Mae enghreifftiau o hyn yn cynnwys yr ymgyrch Mae Gen i Hawl, a oedd yn dangos aelodau o staff yn trafod pwysigrwydd Hawliau'r Gymraeg y maent yn eu cynnal yn eu swyddi, ac effaith y rhain ar gleifion.

DIGWYDDIADAU YMGYSYLLTU

Cynhadledd Gweithwyr Cymorth Gofal Iechyd

Gwahoddwyd Uned y Gymraeg i sgwrsio ar y llwyfan yn ogystal â chynnal stondin yn ystod Cynhadledd Gweithwyr Cymorth Gofal Iechyd. Rhoddodd y gynhadledd gyfle i rannu pwysigrwydd y Gymraeg, a phwysigrwydd ei defnyddio fel rhan o ofal iechyd cleifion a defnyddwyr gwasanaeth, gyda staff rheng flaen Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan. Rhoddodd toriadau wedi'u cynllunio rhwng y sgysiau gyfle i'r Uned drafod mwy ar faterion megis dysgu pellach a gweithio ar y cyd gyda'r rheiny a oedd â diddordeb. Roedd y toriadau hefyd yn gyfle iddynt dderbyn laniardau er mwyn dynodi eu gallu i siarad Cymraeg.

Aelodau Uned y Gymraeg yng Nghynhadledd Gweithwyr Cymorth Gofal Iechyd

Digwyddiadau Ymgysylltu â Staff

Mae digwyddiadau ymgysylltu wedi'u cynnal ar draws sawl un o safleoedd y Bwrdd Iechyd. Ar ambell i achlysur mae'r digwyddiadau hyn wedi'u rhedeg mewn partneriaeth â'n cydweithwyr sy'n gweithio yn y maes Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant. Mae'r rhain wedi'u cynnal er mwyn sicrhau fod gan bob aelod o staff ddealltwriaeth o bwysigrwydd y Gymraeg i'n cleifion a phwysleisio beth yw eu rôl o ran sicrhau fod y Bwrdd Iechyd, nid yn unig, yn diwallu ei ofynion statudol ond hefyd yn cynnig y gwasanaeth gorau posib i'n cleifion a'u teuluoedd.

Academi Nyrsio, Bydwreigiaeth ac Alumni

Fel rhan o'u datblygiad proffesiynol mae ein uwch nyrsys yn ymgymryd â rhaglen 'Arweinyddiaeth Gynhwysol o fewn Ymarfer Nyrsio'.

Mae'r rhaglen yn cynnwys cyfres o weithdai sy'n ymwneud â'u rôl fel arweinydd o fewn y maes nyrsio. O fewn yr academi, ac ar y cyd â'n cydweithwyr yn yr adran Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant rydym yn cynnal gweithdy sy'n ddiwrnod o hyd ar gyfer pob carfan. Yn ystod y gweithdy rydym yn mynd trwy egwyddorion a thargedau y cynllun Mwy na Geiriau a'r Cynnig Gweithredol.

Drwy gynnal y gweithdai yma gyda'n uwch nyrsys rydym yn sicrhau fod y negeseuon yn cael eu hymgorffori o fewn ein gweithlu nyrsio.

GOFAL SYLFAENOL A PHROFIAD CLEIFION

Mae'r Bwrdd Iechyd yn parhau i adeiladu ar y perthnasoedd sydd wedi'u meithrin gyda chontractwyr â'u staff, a bydd yn eu hannog a'u cefnogi'n barhaus i ddarparu gwasanaethau dwyieithog. Bydd y Bwrdd Iechyd yn gwneud yn siŵr pa ddimensiwn ieithyddol sy'n cael ei ystyried ym meysydd canlynol ei wasanaethau:

- Safonau Gofal
- Rhaglenni Gwella
- Modelau Ymarfer Newydd
- Datblygu'r Gweithlu

Rydym yn parhau i ddatblygu adnoddau i gefnogi ein partneriaid ym mhob rhan o Ofal Sylfaenol ac rydym yn cael adroddiadau cadarnhaol gan y rheiny sy'n defnyddio'r gwasanaethau.

Mae gennym bellach systemau yn eu lle i archwilio argaeledd y ddarpariaeth o ofal ar draws Gofal Sylfaenol ac rydym yn diweddarau ein cofnodion mewnol a'n gwefan yn rheolaidd. Mae'r adborth gan gleifion a welir gyferbyn yn dangos yr effaith y mae darparu gwasanaethau drwy gyfrwng y Gymraeg wedi ei gael ar gleifion sydd â'r Gymraeg fel eu hiaith gyntaf.

Adborth Claf

"Rwy'n hapus iawn heddiw! Cynhaliwyd fy ymgynghoriad gyda'r Meddyg Teulu o'r cychwyn i'r diwedd drwy gyfrwng y Gymraeg... fy iaith gyntaf. Roedd y profiad cyfan yn naturiol, roeddwn wedi ymlacio'n llwyr ac roedd yn teimlo'n dda! Ydw, rwy'n gallu siarad Saesneg ond roedd hyn yn llawer mwy naturiol a phleserus i mi, y claf! Diolch Dr Ellis Hughes a diolch Old Station Surgery."

ARFER GORAU A RECRIWTIO

Fe sefydlodd Arbenigedd Seicoleg Oedolion Hyn y Bwrdd Iechyd grŵp prosiect ymchwil a oedd yn canolbwyntio ar ddeall ac integreiddio'r Gymraeg o fewn y gwasanaethau Seicoleg, Cwnsela a Therapiau Celf. Mae hyn o fewn cyd-destun ein fframwaith y Gymraeg sy'n ceisio cryfhau gwasanaethau cyfrwng Gymraeg o fewn iechyd a gofal cymdeithasol. Rhannodd y tîm arolwg ym mis Mawrth 2023 er mwyn cael mwy o ddealltwriaeth o'r galluoedd o ran y Gymraeg o fewn y gwasanaethau. Ar hyn o bryd mae'r data'n cael ei ddadansoddi a'r gobaith yw dod o hyd i ffyrdd y gallwn hybu'r defnydd o'r Gymraeg o fewn y Bwrdd Iechyd. Mae'r tîm yn gobeithio hybu pwysigrwydd defnyddio gwasanaethau drwy gyfrwng y Gymraeg. Mae'r grŵp prosiect yn parhau i ymchwilio a chefnogi'r gwaith o wreiddio'r Gymraeg yn y gwasanaethau Seicoleg, Cwnsela a Therapiau Celf.

“Rwy'n gobeithio'n fawr y bydd ein prosiect yn tynnu sylw at y siaradwyr Cymraeg o fewn ein gwasanaethau Seicoleg a gobeithiaf y gallwn hybu'r iaith drwy ddefnyddio adnoddau seicoleg Cymraeg. Rwy'n gobeithio y bydd ein gwaith yn ysbrydoli eraill i feddwl am y defnydd a grym iaith yn eu gwaith, ac i fod yn fwy rhagweithiol o ran eu darpariaethau cyfrwng Cymraeg”

Lowri Mizen, Seicolegydd Cynorthwyol

Recriwtio

Rydym yn hynod falch ein bod wedi croesawu ein Uwch Gyfieithydd parhaol cyntaf i'r Bwrdd Iechyd yn ystod y flwyddyn ddiwethaf. Mae penodi ein cyfieithydd cyntaf wedi cynyddu ein effeithlonrwydd a'n sgôp o ran cyfieithu. Rydym hefyd yn falch ein bod, drwy gynyddu'r cyflenwyr cyfieithu yr ydym yn eu defnyddio, yn gallu cyfieithu mwy, yn gynt.

Fel y nodwyd yn y data ar dudalen 23, mae'r Bwrdd Iechyd wedi gweld cynnydd graddol yn y swyddi sydd â'r Gymraeg unai'n hanfodol neu'n ddymunol yn ystod y dair blynedd ddiwethaf, ac rydym yn gweld y patrwm yn parhau yn ystod y cyfnod adrodd presennol.

Mae'r Bwrdd Iechyd yn falch fod y Gymraeg yn cael ei gweld fel sgil hanfodol ar gyfer ein swyddi rheng flaen. Rydym hefyd yn hynod falch o allu cynnig cyfleoedd i staff i uwchsgilio a dysgu Cymraeg er mwyn cyrraedd y lefel sydd ei hangen o ran gallu ar gyfer y rôl.

Rydym yn parhau i ymgorffori ein Strategaeth Sgiliau Dwyieithog o fewn y Bwrdd Iechyd cyfan a chredwn fod y data sy'n dangos cynnydd yn y swyddi sydd â Chymraeg unai'n hanfodol neu ddymunol yn dyst i hyn.

Rydym yn gweithio mewn modd rhagweithiol gyda'n cydweithwyr yn yr adran recriwtio i sicrhau fod ein neges yn cael ei chlywed ym mhob rhan o'r Bwrdd Iechyd.

GWEITHIO GYDA GYRFA CYMRU, YSGOLION A CHOLEGAU

Mae Uned y Gymraeg wedi gweithio'n ddi-flino yn ystod y flwyddyn ddiwethaf i ymgysylltu gyda gweithlu'r dyfodol drwy ymweld â nifer o'r colegau a'r ysgolion, cyfrwng Cymraeg a Saesneg, yn yr ardal. Mae gwneud hyn wedi rhoi cyfle i'r Bwrdd Iechyd ddysgu myfyrwyr am bwysigrwydd y Gymraeg o fewn y maes Gofal Iechyd, sut y gall y Gymraeg gael effaith gadarnhaol ar ofal pobl a'r opsiynau sydd ar gael iddynt o ran gyrfa.

Gwahoddwyd Uned y Gymraeg i pob campws Coleg Gwent yn ardal Gwent i sgwrsio gyda'r garfan gyfredol o fyfyrwyr Iechyd a Gofal Cymdeithasol am bwysigrwydd y Gymraeg o fewn gofal Iechyd. Bu modd i'r Uned siarad yn agored gyda'r myfyrwyr ynglŷn â pham fod hyn mor bwysig a'r rôl y gallant hwy ei chwarae. Gobeithir hefyd fod yr Uned wedi llwyddo i dawelu eu meddyliau o ran defnyddio'r Gymraeg yn y gweithle. Roedd yr holl fyfyrwyr yn agored i syniadau newydd ac gwybod, hyd yn oed wrth siarad ychydig iawn o Gymraeg, y byddai hyn yn grymuso ein cleifion a'n defnyddwyr gwasanaeth ac yn gwella'r gofal y maent yn ei dderbyn. Edrychwn ymlaen at y sesiynau gyda'r garfan nesaf.

Gyrfa Cymru
Careers Wales

Ar y cyd â Gyrfa Cymru a'n tîm biocemeg ein hunain, cynhaliodd y Bwrdd Iechyd ffair yrfaedd ryngweithiol ar gyfer disgyblion blwyddyn 8 Ysgol Gwent Is-coed. Rhoddwyd pwyslais arbennig ar yr amrywiaeth o swyddi sydd ar gael o fewn y GIG. Cydlynwyd y dydd gydag adran wyddoniaeth yr ysgol a chychwynnodd gyda chyflwyniad byr i bwysigrwydd y Gymraeg o fewn gofal Iechyd gan roi pwyslais ar y ffaith fod y Gymraeg yn sgîl bywyd. Yna symudodd y myfyrwyr ymlaen i wneud arbrofion ymarferol y mae'r tîm biocemeg yn eu gwneud o ddydd i ddydd yn eu swydd, megis paru gwaed ac archwilio celloedd. Cafodd y myfyrwyr ddiwrnod gwerth chweil yn dysgu sgiliau newydd a gobeithiwn ein bod wedi'u hysbrydoli i ddilyn gyrfa mewn biocemeg.

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi bod yn rhagweithiol wrth weithio mewn ysgolion yn yr ardal er mwyn pwysleisio pa mor arbennig yw gyrfa gyda'r GIG, a faint o sgîl ac ased yw'r Gymraeg iddynt wrth iddynt symud ymlaen i'w bywyd gwaith. Mae'r WLU wedi cynnal cyrsiau Ymwybyddiaeth o'r Gymraeg yn Ysgol Gwynllyw, Ysgol Cwm Rhymni ac Ysgol Uwchradd Cwmbrân er mwyn pwysleisio pwysigrwydd iaith o fewn gofal Iechyd a'i heffaith ar brofiad cleifion.

Wrth symud ymlaen bydd Uned y Gymraeg yn gweithio ar gyfres o wahanol adnoddau ar gyfer myfyrwyr o bob oed a fydd yn tynnu sylw at yr hyn yr ydym wedi'i ddysgu yn ystod y flwyddyn ddiwethaf.

GWEITHIO AR Y CYD

Yn ystod ein ymgysylltiad gyda staff yn y gynhadledd Gweithwyr Cymorth Gofal lechyd, bu modd i Uned y Gymraeg gysylltu â'r darparwr hyfforddiant ACT gyda'r nod o weithio ar y cyd wrth symud ymlaen. Mae ACT yn cynnig ystod eang o hyfforddiant ar gyfer gweithwyr BIPAB, o staff derbynfeydd i Weithwyr Cymorth Gofal lechyd, ac rydym yn obeithiol, er mai dyddiau cynnar yw'r rhain, y bydd y cydweithrediad yn golygu y bydd y Gymraeg, ac yn benodol ei phwysigrwydd o fewn Gofal lechyd a rôl staff yn hyn o beth, yn cael ei hymgorffori ymhellach yn y hyfforddiant y mae ACT yn ei gynnegu.

Ar hyn o bryd mae'r WLU a ACT yn taflu syniadau o ran cynlluniau sy'n sicrhau fod hyn yn gweithio yn y modd mwyaf effeithiol posibl. Rydym yn edrych ymlaen yn fawr i weld y cydweithredu yma'n datblygu yn y flwyddyn newydd.

Mae cynrychiolwyr o'r WLU yn rai o sylfaenwyr Grŵp Rheolwyr y Gymraeg, grŵp cydweithredol a sefydlwyd gan Swyddogion a Rheolwyr y Gymraeg pob Bwrdd lechyd GIG Gymru. Prif amcan y grŵp yw gweithio mewn modd mwy cydweithredol, rhannu arfer da a gwneud y defnydd gorau o adnoddau ar lefel genedlaethol.

Fel rhan o'r gwaith o lansio'r Cynllun Mwy na Geiriau newydd, edrychom hefyd ar gyfansoddiad a chynllun ein Fforwm Mwy na Geiriau lleol. Galluogodd hyn ni i sicrhau fod aelodaeth a ffrydiau gwaith y grŵp wedi'u halinio â'r targedau sydd wedi'u nodi yng Nghynllun Llywodraeth Cymru.

act

Mwy na
geiriau....
More than just
words....

PROSIECT CYMRAEG I BLANT

Pleser yw adrodd fod prosiect Mudiad Meithrin – Cymraeg i Blant wedi parhau i hyrwyddo manteision cynnar gofal plant ac addysg cyfrwng Cymraeg i holl ddarpar rieni a rhieni newydd y Bwrdd Iechyd yn ystod y flwyddyn ddiwethaf.

Fel Bwrdd Iechyd rydym yn sicrhau fod Cymraeg i Blant yn cael cyswllt gyda'n adrannau mamolaeth a'n adrannau ymwelwyr iechyd er mwyn sicrhau fod y wybodaeth a rennir gyda'n darpar rieni a'n rhieni newydd yn gywir ac yn gyfredol.

Parhaodd y swyddogion Cymraeg i Blant lleol rannu gwybodaeth gyda'r timau Bydwreigiaeth a'n Timau Ymwelwyr Iechyd gan sicrhau fod pob rhiant newydd yn ymwybodol o'r ddarpariaeth ar-lein a'u bod yn cael eu hannog i gofrestru ar-lein.

Cafodd y grwpiau canlynol eu rhedeg yn wythnosol ac roedd modd i rieni gofrestru ar gyfer grwpiau a oedd yn cael eu rhedeg gan eu swyddog lleol:

- Sesiynau tylino un i un
- Stori a Chân ac arwyddo
- Cuppa and Chat Cymraeg er mwyn i rieni allu ymarfer eu Cymraeg gartref
- Grŵp Fi a fy Mabi ar fanteision bod yn ddwyieithog o'r crud

Galluogodd y grwpiau yma i rieni ddod yn gyfarwydd â:

- sut y gall siarad y Gymraeg gyda'u plant neu ei chyflwyno iddynt arwain at fwy o gyfleoedd
- sut i ddefnyddio arwyddo, tylino babi a ioga i gyfathrebu gyda'u babi
- sut i gael mynediad at lyfrau, e-lyfrau ac apiau Cymraeg a Dwyieithog
- sut i gael mynediad at gyrsiau Learn Welsh ar-lein megis y cwrs 8 wythnos Clwb Cwtch sy'n rhad ac am ddim ar gyfer rhieni a'r sesiynau ymarfer Cuppa and Chat a cynhelir gan Cymraeg i Blant
- sut i ddod o hyd i'w grŵp Ti a Fi lleol, sut i gofrestru gyda'r Cylch Meithrin a'r ysgol cyfrwng Gymraeg leol

Gellir dod o hyd i fwy o wybodaeth ar Meithrin.cymru

DATA DANGOSYDD PERFFORMIAD

Cynhwysir y data isod yn unol â safon 120 Safonau'r Gymraeg (Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011).

Sgiliau Gweithwyr

Ym mis Ebrill 2023 roedd y Bwrdd Iechyd yn cyflogi 14,714 aelod o staff. Mae dwy ran o dair ohonynt yn ymwneud â gofal uniongyrchol cleifion.

Mae gwaith yn parhau i fynd rhagddo ar wella'r data sydd gennym ar gymhwysedd ein staff yn y Gymraeg. Mae proffil staff y Bwrdd Iechyd sy'n siarad Cymraeg yn cael ei amlinellu gyferbyn. Mae'r data'n seiliedig ar hunan ddatgeliad staff o'u cymwyseddau yn y Gymraeg, ac mae cvfarwyddiaethau'n sicrhau fod staff wedi diweddaru eu cymwyseddau ar y porth Electronic Staff Record (ESR). Mae hyn wedi ei wneud yn orfodol.

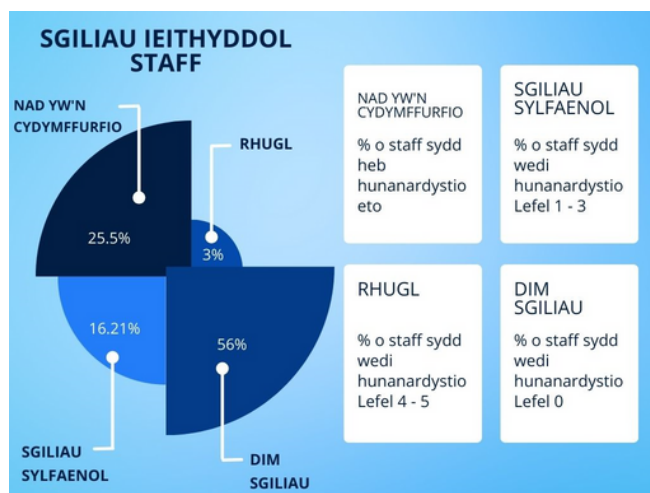
Cydymffurfiaeth y Sefydliad

Rydym yn falch o adrodd fod cynnydd o **10%** wedi bod yn ein cydymffurfiaeth yn ystod 2022/23. Mae hyn yn sgil gwneud ardystio Sgiliau Cymraeg ar ESR yn dasg hanfodol. Rydym yn cydnabod y bydd y cynnydd yn un graddol a byddwn yn parhau i hyrwyddo pwysigrwydd gwneud hyn drwy ymgyrchoedd cyfathrebu wedi'u targedu. Mae mapio'r gallu presennol o fewn y gweithlu'n hanfodol er mwyn i'r Bwrdd Iechyd osod meincnod a chymharu'r capasiti gyda'r angen, yn thematig, ar lefel sefydliadol.

Nifer a chanran gweithwyr y Bwrdd Iechyd

Mae'r Bwrdd Iechyd yn parhau i gasglu data ar sgiliau ieithyddol eu staff. Defnyddir y system ESR i gasglu, cofnodi ac adrodd ar sgiliau ieithyddol staff. Gall staff ddiweddaru eu sgiliau yn ôl y gofyn.

Mae'r delweddau canlynol yn dangos nifer y staff y mae eu sgiliau Cymraeg wedi cael eu hasesu yn ogystal â lefel eu rhuglder gan ddefnyddio'r graddfeydd ALTE ar gyfer siarad Cymraeg (0= dim sgiliau Cymraeg – 5= Rhugl)

LEFELAU CYMRAEG

Gwrando a Siarad	2020/21	2021/22	2022/23
Lefel 0	3790	7888	9063
Lefel 1	676	1747	2045
Lefel 2	136	355	434
Lefel 3	80	137	161
Lefel 4	82	135	151
Lefel 5	91	230	277
Diffyg-cydymffurfiaeth	9809	5300 -46% o'r flwyddyn flaenorol	4146 -22% o'r flwyddyn flaenorol

Darllen	2020/21	2021/22	2022/23
Lefel 0	3753	7998	9412
Lefel 1	590	1530	1850
Lefel 2	136	355	434
Lefel 3	80	137	146
Lefel 4	82	135	141
Lefel 5	91	230	291
Diffyg-cydymffurfiaeth	9809	5379 -46% o'r flwyddyn flaenorol	4003 -25% o'r flwyddyn flaenorol

Writing	2020/21	2021/22	2022/23
Lefel 0	3867	8259	9723
Lefel 1	462	1254	1530
Lefel 2	131	337	418
Lefel 3	58	100	131
Lefel 4	61	105	116
Lefel 5	78	219	268
Diffyg-cydymffurfiaeth	10007	5446 -45% o'r flwyddyn flaenorol	4091 -25% o'r flwyddyn flaenorol

Mae'r rhifau uchod yn seiliedig ar aseiniadau cyfredol

Y FFIGURAU

% Y STAFF SYDD WEDI COFNODI EU
SGILIAU CYMRAEG AR ESR

65%

2021/22

51%

2020/21

38.45%

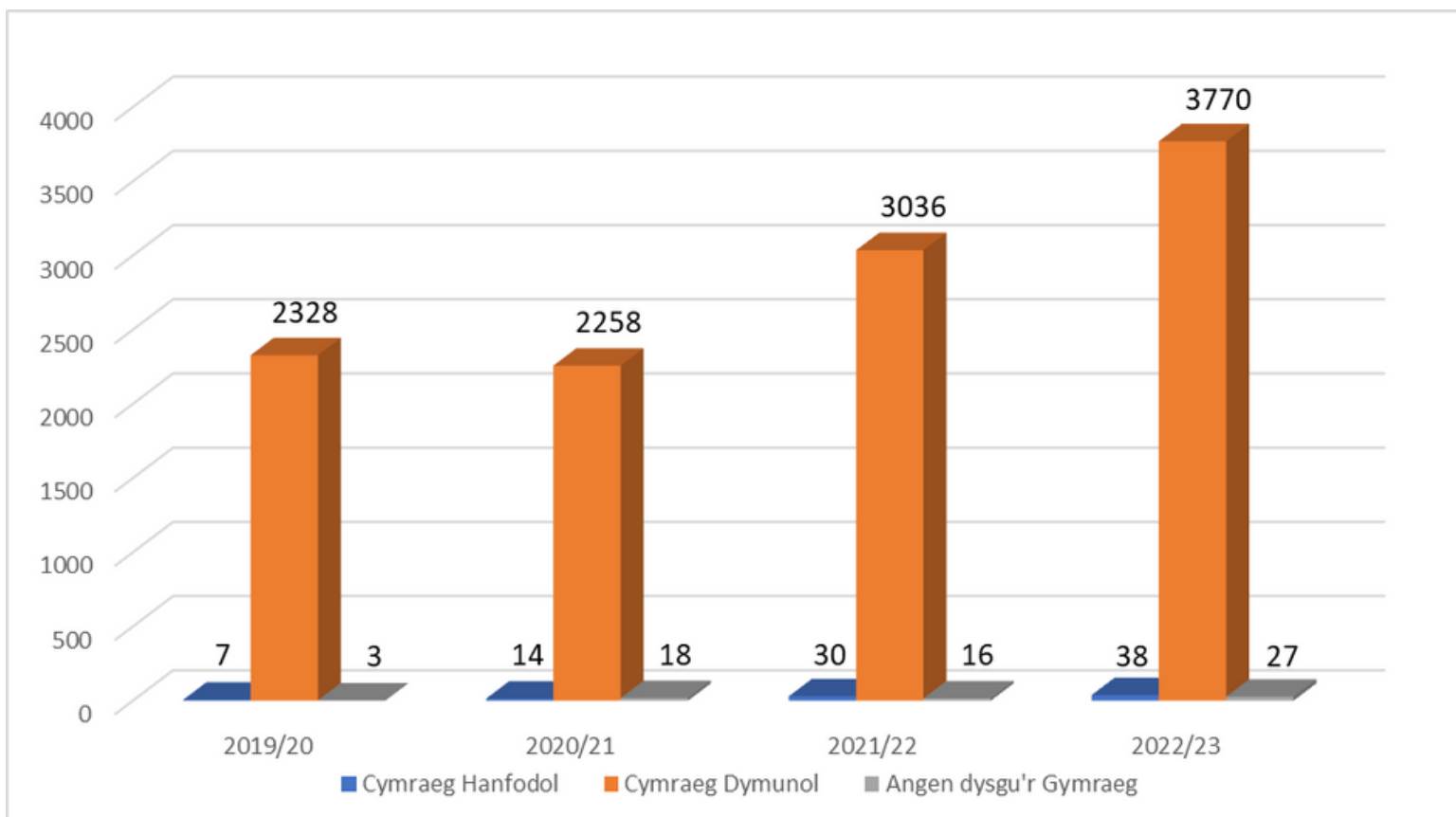
2019/20

75%

2022/23

CYNLLUNIOR GWEITHLU: RECRIWTIO I SWYDDI GWAG 2022 - 2023

NIFER SWYDDI NEWYDD A SWYDDI GWAG

Y CYNNIG HYFFORDDIANT AR Y GYMRAEG

Mae Uned y Gymraeg wedi trawsnewid y ffordd y caiff ein staff fynediad at Wersi Cymraeg, ac maent hefyd wedi ychwanegu opsiwn ychwanegol er mwyn darparu ar gyfer ein holl staff a'n holl batrymau gwaith. Yn aml, gall dewis y cwrs iawn lethu darpar ddysgwyr gan fod cymaint o ddewisiadau. Mae'r WLU wedi ceisio gwneud y penderfyniad hwn yn haws drwy greu llwybr dysgu unigryw ar gyfer unrhyw un sydd â diddordeb. Gall staff gofrestru eu diddordeb drwy ein mewnrwyd, Pulse. Nod cynnig cymaint o gyrsiau yw ceisio sicrhau ein bod yn diwallu anghenion pob dysgwr posib a sicrhau y gall dysgu ffitio gyda phob patrwm gwaith

Isod mae rhestr o'r cyrsiau a ddarperir:

- 'Croeso: Beginners's Welsh' gan y Brifysgol Agored
- cyrsiau 'Cymraeg Gwaith' gan Dysgu Cymraeg
- cyrsiau Dysgu Cymraeg yng Ngholeg Gwent
- Say Something in Welsh.

Mae'r cyrsiau'n parhau i fod yn rhad ac am ddim ac yn hyblyg a manteisiodd nifer cadarnhaol arnynt yn ystod y flwyddyn. At hyn, mae staff AB wedi cymryd rhan yng nghwrs Codi Hyder Addysg a Gwella Iechyd Cymru yn ystod y flwyddyn.

Dywedodd y rhai a gymerodd ran yn y cwrs eu bod yn teimlo'n llawer mwy cyfforddus yn siarad Cymraeg gyda'r cyhoedd yn dilyn y cwrs.

CWYNION

Gellir dod o hyd i eglurhad ffurfiol ar y ffordd y mae'r Bwrdd Iechyd yn ymdrin â chwynion yn ein Gweithdrefn Cwynion sy'n ymwneud â'r Gymraeg

Ni chafodd unrhyw ymchwiliadau allanol eu cynnal yn ystod y cyfnod adrodd.

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi derbyn 6 cwyn yn uniongyrchol ac maent wedi cael eu datrys mewn cydweithrediad â'r arweinyddion gwasanaeth perthnasol ac yn unol â'r Rheoliadau Gweithio i Wella. Mae pedair o'r cwynion yn ymwneud â pherfformiad yn erbyn y Safonau darparu gwasanaeth, un yn ymwneud â'r Safonau gweithredol ac un mewn perthynas â Gofal Sylfaenol.

Mae Tîm Gweithio i Wella'r Bwrdd Iechyd wedi derbyn hyfforddiant gan y WLU ac maent bellach wedi eu grymuso i ddelio â chwynion neu bryderon sy'n ymwneud â'r Gymraeg yn unol â'r KPIs presennol

Mae'r Bwrdd Iechyd yn hyderus ein bod wedi mabwysiadu dull o ddatrys cwynion sy'n sicrhau ein bod yn dysgu ac yn gwneud newidiadau o fewn y sefydliad.

GWOBRAU CYDNABYDDIAETH STAFF A PROSIECT FFILM IRIS

Claire Jordan – Gofal lechyd sy'n seiliedig ar Werth

Er mwyn llawn adlewyrchu ymrwymiad y Bwrdd lechyd i'r Gymraeg, cyflwynodd y Bwrdd wobwr Pencampwr y Gymraeg newydd i'r Gwobrau Cydnabyddiaeth Staff ehangach.

Yn ei blwyddyn gyntaf, derbyniodd y wobwr nifer dda o ymgeiswyr cryf iawn. Amrywiodd y rhain o unigolion i dimau a byddai pob un ohonynt wedi bod yn deilwng o'r wobwr. Yn y pen draw, rhoddwyd y wobwr i Claire Jordan o Ofal lechyd sy'n seiliedig ar Werth.

Mae Claire, sy'n ddysgwr, wedi croesawu'r Gymraeg ym mhob agwedd ar ei gwaith ac mae'n modelu'r ymddygiadau yma i bawb y daw ar eu traws.

At hyn, chwaraeodd Claire ran bwysig yn y gwaith o greu'r gêm gardiau 'Casglu' sydd wedi profi'n adnodd defnyddiol a llawn hwyl sy'n cefnogi staff a chleifion i gyfathrebu.

Cymerodd Uned y Gymraeg ran yn y gwaith o gynhyrchu ffilm gan y Bwrdd lechyd ar gyfer gŵyl ffilm IRIS ac anrhydedd oedd gwneud hynny.

Mae Gŵyl Ffilm IRIS yn ddathliad o hanesion LGBTQ+ o bob cwr o Gymru. Roedd ein cyfraniad mewn perthynas â ffilm, stori wir, a oedd yn dweud hanes Kim a Roseann. Mae'r ffilm yn ail-greu eu dymuniad i briodi ac yn dangos sut y bu i staff Felindre gynorthwyo i hwyluso eu priodas yn yr ysbyty tra roedd Kim yn derbyn triniaeth am ganser.

Gan fod y ffilm yn tynnu sylw at waith y GIG yng Nghymru, bwriad y cynhyrchwyr o'r cychwyn oedd creu ffilm ddwyieithog. I'r diben hwn, roedd Uned y Gymraeg y Bwrdd lechyd wrth eu bodd eu bod wedi cael cynnig cefnogi'r ffilm. Cyfieithwyd y sgript gan y tîm. Gan mai staff y GIG (ac eithrio'r prif gymeriadau) oedd y cast, rhoddodd Uned y Gymraeg gymorth o ran dod i hyd i staff oedd yn siaradwyr Cymraeg neu roi hyfforddiant a chefnogi staff nad oeddynt yn hyderus o ran eu sgiliau Cymraeg er mwyn codi eu hyder.

Rydym yn hynod falch o'r ffilm a grëwyd ac mae'r ffilm wedi cael ei dangos yng Nghymru yn ogystal â Thramor.

CASGLIAD A GWELEDIGAETH AR GYFER 2023- 2024

Rydym yn ymwybodol mai ein her fwyar ar hyn o bryd yw sicrhau fod gennym ddigon o staff ar draws yr holl ddisgyblaethau sydd â sgiliau Cymraeg er mwyn sicrhau y gall defnyddwyr gwasanaeth gael mynediad at wasanaethau Cymraeg ym mhob rhan o'r Bwrdd lechyd yn hytrach na mewn pocedi yn unig. Rydym wedi cychwyn datblygu deunyddiau yn y Gymraeg i ddarparu staff mewn ysgolion a cholegau er mwyn sicrhau fod dealltwriaeth, o oedran ifanc, o bwysigrwydd y Gymraeg yn ein gwaith ac er mwyn ceisio ysbrydoli'r bobl ifanc yma gyda gobeithion am yrfa o fewn y maes lechyd.

Datblygiad allweddol i ni oedd cyflwyno'r adnodd hyfforddiant hanfodol Mwy na Geiriau ar y Gymraeg. Mae'r adnodd yn rhoi gwell dealltwriaeth i'n staff o'r gwahaniaeth y gall darparu gwasanaethau drwy gyfrwng y Gymraeg ei wneud i'n cleifion. Mewn ychydig fisoedd yn unig roedd cydymffurfiaeth wedi cyrraedd 60%.

Gyda'r gobaith o wella sgiliau ieithyddol a hyder ein gweithlu presennol rydym wedi ceisio creu cynnig hyfforddiant sy'n sicrhau fod pob dysgwr yn dilyn y cwrs sy'n addas ar eu cyfer hwy

Mae penodi cyfieithydd mewnol yn ogystal ag ail-strwythuro ein systemau cyfieithu'n ein galluogi i sicrhau fod cyfieithiadau'n cael eu cyflawni mewn modd amserol a sicrhau eu bod o'r ansawdd gorau posibl.

Rydym wedi mynd ati i gynyddu'r ymwybyddiaeth o'r Gymraeg ym mhob cyfarwyddiaeth ac adran a byddwn yn parhau gyda'r gwaith yma wrth i ni symud ymlaen.

Byddwn yn parhau i ganolbwyntio ar gynllunio strategol er mwyn sicrhau fod gennym weledigaeth bendant ac eglur o ran cyflwyno'r safonau ac ymgorffori egwyddor y 'Cynnig Gweithredol', a byddwn yn canolbwyntio'n bennaf ar ddatblygu'r meysydd gwasanaeth canlynol ymhellach:

- Cefnogi a hwyluso'r gwaith o gyflwyno Safonau'r Gymraeg ar draws y sefydliad
- Hyrwyddo ac ymgorffori egwyddor y 'Cynnig Gweithredol' yn unol â Fframwaith Strategol Llywodraeth Cymru: Mwy na Geiriau
- Proffilio/ mapio data ar lefel sgiliau Cymraeg a chapasiti ein gweithlu cyfan a chynllunio'r gweithlu drwy roi'r Strategaeth Sgiliau Dwyieithog ar waith

Rydym yn parhau i geisio paru ein capasiti o ran y Gymraeg gydag anghenion y defnyddwyr gwasanaeth.

Rydym wedi nodi nifer o gamau gweithredu a fydd yn ein cynorthwyo i gadw'n wastad yn ystod cyfnod adrodd 2023/24:

- Byddwn yn gweithio mewn partneriaeth gyda Swyddogion Gweithredol y Bwrdd Iechyd a Thimau Rheoli'r Cyfarwyddiaethau er mwyn eu galluogi a'u grymuso i gyflawni eu dyletswyddau o ran y Gymraeg
- Drwy weithio gyda'n cydweithwyr recriwtio, byddwn yn gwneud gwell asesiadau o anghenion ieithyddol swyddi a bydd disgrifiadau swydd yn cadarnhau pa allu o ran y Gymraeg sydd ei angen
- Byddwn yn gweithio mwy gyda'r rheiny sy'n recriwtio staff er mwyn sicrhau fod defnydd yn cael ei wneud o safleoedd recriwtio Cymraeg a rhwydweithiau lleol er mwyn rhoi'r siawns orau posib o gyrraedd staff posib sy'n siarad Cymraeg
- Byddwn yn gosod amserlen archwilio er mwyn sicrhau fod y 'Cynnig Gweithredol' ar gael ac yn cael ei arddangos ar draws safleoedd y Bwrdd Iechyd
- Byddwn yn cryfhau ein rhwydwaith staff er mwyn cefnogi pob siaradwr Cymraeg o fewn ein strwythur staffio yn ystod pob pwynt ar eu llwybr dysgu
- Byddwn yn parhau i fonitro a gwerthuso ein systemau cyfieithu er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth
- Byddwn yn parhau i ymgysylltu drwy ein partneriaid gyda'n cymunedau Cymraeg, gan werthuso ac addasu ein darpariaeth pan fo hynny'n addas
- Byddwn yn datblygu cyfres o adnoddau ymhellach er mwyn cefnogi staff sy'n dymuno cynyddu eu gallu o ran y Gymraeg. Bydd hyn yn cael ei wneud ar y cyd â'r adnoddau ar-lein achrededig a ddarperir gan 'Dysgu Cymraeg'

- Byddwn yn ehangu cyrhaeddiad y gweithdy yr ydym yn ei gynnal ar werth y Gymraeg fel sgil wrth edrych am yrfa a bydd yn cynnwys plant oedran cynradd o hyn ymlaen
- Parhau i ymgysylltu gyda'n holl staff er mwyn sicrhau fod dealltwriaeth lawn o anghenion ieithyddol ein cleifion
- Bydd hunan lywodraethu a monitro'n parhau'n brif flaenoriaeth a bydd datblygiad parhaus o brosesau archwilio mewnol a hunan-reoleiddio, er mwyn sicrhau fod gennym fesurau perfformiad ac atebolrwydd tynnach
- Byddwn yn parhau i asesu ein polisïau a'n gweithdrefnau er mwyn sicrhau eu bod yn cyd-fynd â'r targedau sydd wedi'u gosod gan Lywodraeth Cymru, yn cydymffurfio â Safonau'r Gymraeg ac yn diwallu anghenion ein defnyddwyr gwasanaeth
- Gweithio ar y cyd â phartneriaid lleol o fewn y maes gofal er mwyn darparu fframwaith, ar draws Iechyd a Gofal Cymdeithasol, ar gyfer cyflawni'r cynllun Mwy na Geiriau
- Gweithio gyda'n cydweithwyr o bob rhan o GIG Cymru er mwyn dysgu gyda'n gilydd a rhannu arfer gorau

Ein nod yw gwella'r gofal yr ydym yn ei ddarparu i bob defnyddiwr gwasanaeth yn barhaus. Rydym yn dal yn awyddus i symud ein gwaith yn ei flaen ymhellach yn erbyn meincnodau perfformiad a sicrhau y gall cleifion gael mynediad at wasanaethau yn eu dewis iaith.

Mae gan y 'Cynllun Pobl' a ddatblygwyd gan y Bwrdd Iechyd dargedau pendant ar gyfer Uned y Gymraeg yn benodol yn ogystal â thargedau sy'n sicrhau fod darparu gwasanaethau i'n defnyddwyr gwasanaeth Cymraeg eu iaith yn cael eu hymgorffori yn y targedau ehangach sydd wedi'u nodi.

Mae Cynadleddau Achos wedi dod i'r amlwg fel maes sydd angen ei ddatblygu. Bydd gwaith yn cael ei wneud gyda'r fforwm rhanbarthol 'Mwy na Geiriau' er mwyn symud y 'Cynllun Gweithredol' yn ei flaen ar lefel aml-asantiaeth.

Rydym yn parhau i weithio mewn modd cadarnhaol gyda Chomisiynydd y Gymraeg ac edrychwn ymlaen i weld hyn yn parhau yn ystod y flwyddyn sydd i ddod.

